

erklæret fallit. Naar Grundloven nu i de store og vigtige Spørgsmaal, som dreje sig alene om mit og dit, om, hvad der er private Rettigheder for de paagældende, gennem sine Bestemmelser om Retsplejen og Domstolene har villet sikre Befolkningen mod administrative Indgreb, mene vi, at det ogsaa naturligt maa finde Anvendelse paa det Omraade, vi her tale om, thi ogsaa der er det tænkeligt, at vilkaarlig Behandling af Borgere kan finde Sted, og den Beskyttelse ved Domstolene, som Grundloven vilde yde, vilde ikke være fuldstændig, naar den ikke ogsaa udstrakte sig til disse Forretninger. Mindretallet har jo ogsaa stillet et Forslag, der for saa vidt forbedrer Lovforslaget noget, som det vil aabne Adgang til at bringe disse administrative Afgørelser for Domstolene uden Hensyn til, om de angaa formelle eller reelle Spørgsmaal. Men det forekommer os, at naar man først gør det, saa ligger egentlig heri en Indrømmelse af, at disse Forretninger i Virkeligheden ere judicielle, og jeg ser heller ikke rettere, end at det vilde være den rigtigste og mest praktiske Form for deres Afgørelse at lade dem afgøre som judicielle Spørgsmaal af en judicial Embedsmand. Dette at bringe disse Spørgsmaal, naar de ere administrativt afgjorte, ind for Domstolene, skulde jo nemlig ske i Kæreformen, men denne Form vil ikke altid være tilstrækkelig egnet dertil. Efter Lovforslagets Regler er jo egentlig Vidneførsel, Bevisførelse ved Vidner, Skøn og deslige ved den udelukket, men derom kan der jo meget let blive Spørgsmaal ved disse Forretninger. Jeg skal blot pege paa de talrige Tilfælde, hvor Trediemand eller Rekvisitus i Trediemands Interesse gør gældende, at en eller anden Ting ikke tilhører Rekvisitus, men derimod den paagældende Trediemand, eller at Trediemand har Rettigheder i den, der gøre, at der ikke kan gøres Udlæg i den. I saadanne Tilfælde er det klart, at det meget ofte vil være nødvendigt at føre Vidner eller andre Beviser, som ikke kunne finde Plads i Kæreformen. Derfor forekommer det os, at den naturligste Maade vilde være der at forholde sig ligesom nu, nemlig at Sagen afgøres ved Kendelse af Fogeden, som derefter kan paaankes, saaledes at der i Appellinstansen er Adgang til at føre Vidner og Bevis paa den sædvanlige Maade. Der er vistnok heller ikke nogen nyere Procesordning, som henlægger den Slags Anliggender til administrativ Afgørelse. De ere

ganske vist ofte henlagte til underordnede Bestillingsmænd — for Resten ikke alle, men dog nogle af dem, f. Eks. Eksekution i rørlige Ting og deslige —, men disse underordnede Bestillingsmænd ere at betragte som Rettens underordnede og ikke som Administrationens underordnede, og de ere i Henseende til alt, hvad man vil klage over dem, undergivne Retten, som beskikket dem. Det gælder f. Eks. dem, som Tyskerne kalde Gerichtsvollzieher og Franskændene huissiers, det er underordnede Bestillingsmænd, der bruges til visse af disse Forretninger, ikke til dem alle, men de staa under Retterne og ikke under Administrationen. — Hvad Dommerstanden angaar, saa se vi heller ikke, at det kan andet end tjene til at skærpe Dommerens Blik og juridiske Udvikling, at han beskæftiger sig ogsaa med Eksekution, Tvangsauktion og andre Fogedforretninger saavel som i Særdeleshed med Skifte, hvor det jo meget ofte er de selv samme Spørgsmaal, som ellers forekomme under Processer, der frembyde sig. Vi tro derfor, at det vil være meget langt fra, at det kan være hindrende for Dommernes juridiske Udvikling, at de have med disse Sager at bestille, og vi mene ogsaa, det vilde være naturligere at forene dem med Dommerembederne end med Politimesterembederne; de kræve nemlig Egenskaber, som ere meget forskellige fra dem, der navnlig under det ny System ville kræves hos en Politimester. Det, der kræves for at fremme disse Forretninger paa tilbørlig Maade, er i det væsentlige kun juridisk Dannelse og Kundskaber og naturligvis en almindelig praktisk Færdighed. Vi tro, at man ved at henlægge dem til Politimesteren vil under denne Embedsmand samle saa mange heterogene Ting, at man vanskelig vil finde Folk, som paa tilbørlig Maade kunne bestride det altsammen. Det er vel sandt, at naar man henlægger disse Sager under Dommerne, er det nødvendigt, at de maa lade en Del af deres Forretninger udføre ved Fuldmægtig, men akkurat det samme vil ske, naar man henlægger dem under Sysselmændene eller, hvad man vil kalde Politimestrene, de administrative Embedsmænd. Heller ikke disse ville personlig kunne udføre alle disse Forretninger, men med Hensyn til en Del af dem blive nødte til at benytte Fuldmægtige, og om det Forhold finder Sted med Hensyn til Dommerne eller Sysselmændene, kan næppe være af nogen større Betydning for Befolkningen. Hvad Sagførerstanden angaar,